

ТРГОВИНСКИ ГЛАСНИК

ОРГАН БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
СЕМ ПОНЕДЕЉЕНИКА
И ДАНА ПО ПРАЗНИКА
СТАЛНУ ЗА СРБИЈУ:
ЦРНУ ГОРУ И БУГАРСКУ
ЗА ГОДИНУ ДИН. 24.
ЗА АУСТРО-УГАРСКУ
КРУНА 30
ЗА ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ
ФР. 30.
РУКОНОС СЕ НЕ ВРАЂАј
ЈЕДАН БРОЈ 10 пд.

БРОЈ 134.

БЕОГРАД, СУБОТА, 21. ЈУНА 1914. ГОД.

ГОДИНА XXIV.

НЕДОСТОЈНО И РУЖНО!

И тако се дододило ипак оно што је најгоре. Српски народ пра- вославне вероисповеди у Босни проглашен је ван закона. Његова имовина постала је пљачка мангупа и бескућника, који су примили на се прокламовање некакве нарочите монархијске идеје у Босни и Херцеговини. Први људи, стубови тамошњег друштва, законодавци као чланови босанског сабора, представници имућности, постали су vogelfrei, хватају их, апсе, док руља руши њихове домове и радње и односи што јој до руку дође, а што не може однети, изломи, поцепа, побаца и излази тако, да сваки коме су год дошли ови немили и незвани гости у кућу, има тај дан да упише као дан своје несреће и пропasti. Слику ове пустоши и вандализма из дана у дан дају сами аустро-угарски листови.

Не много боље стоји са Србима и у другој главној вароши, друге братске земље, Хрватске. И ту су демонстрације узеле опак обрт по име, живот и имање српских грађана, док је у Сабору име српско нишан најгорих погрда. И ту су сумњиви пријатељи дошли до речи, да би испољили своју стару окорелу душу.

У Босни, Херцеговини, Хрватској слави се несрећни пир разузданости и безвлашћа, на које је оглашени „преки суд“ само једна пародија. И видећемо кога ће сустићи овај суд у земљи, у којој се и онако влада „произвољно“. Остало „отмена“ штампа у Аустро-Угарској, прихвата бачени угарац и журно га распаљује даље, да и у најширим круговима не само ове монархије, већ и целе Европе име српско учини што омрзнутијим.

Напослетку нису остали поште ѡени ни Руси, ни Русија, и то баш она званична. И њу су оквалификовали као међународнога „убицу“. То је рекао прво некакав плаћени новинарски агенат у неком енглеском листу, а халапљиво је прихватали сва аустро-угарска штампа. И онда се та неујудна инсинуација пренела на све Словене уопште, и није само на једном месту, као оно у Брину, добила опипљива облика.

А Србија. Она тек вуче мазију за све. Њој се чак меће на терет и сам колико немили, толико и несрећни видовдански догађај у Сарајеву, у коме је пао као жртва један истакнут члан царске хабзбуршке куће, наследник престола а са њиме и његова супруга, нежна и добра кнегиња Софија, рођена Хотек. Стара вајкадашња мржња на Србе добила је понова материјала, да се што више само распали, при чему су исти кругови и оптужиоци и судије.

Све што у Србији уме да мисли и да осећа, придржило се оним топлим изјавама учешћа, какве су потекле од стране српског краљевског престола и краљевске владе инсинуације, којима су следовала излете и кад се женка са мужја

и свега јавног миљења. Наша штампа није дала никаква повода, бар колико до ње стоји, да се и на њу жали. И она је сва догађај оценила по његовој замашности. Њено мишљење није било само куртоазија. Оно је потицало из убеђења, да су атентати увек једна несрећа; или несрећа стара колико и уређење рода људског. Атентата на високе личности било је и биће их, докле траје људи на земљи.

Бар онима у Аустро Угарској не треба нарочито доказивати тај жалосни факт. Колико ли је само на високе представнике, те земље било већ крвавих и несрећних атентата, у којима до сада не беше никада Србина као извршиоца. То се сад тамо нарочито заборавља.

Сад се, по несрећи, десио и тај случај, и ми га баш стога у толико више сажаљевамо. Али, ко може измењити оно, што је већ неповратно учињено? Исто тако, ко може окривљавати цео један народ за једно несрећно дело, за које тај народ исто тако није знао као ни они, против којих је управљено, као ни они, којима је дужност била да бдију над сигурношћу високих особа, које изгибају у Сарајеву.

Сваки, ко само може да рукује каквим убиственим оружјем или спровом, физички је у стању да изврши атентат. Али има пуно моралних обзира, које чине да људи, који имају породице, имовине, положај у друштву и томе сличне срећне и одличне прилике, остају имуни према онеме заразном бацилу, који се каткад налази у политичкој атмосferи једне земље или једног круга, у коме владају нездраве прилике. А у Босни и Херцеговини нису здраве прилике. Ми питамо свакога родољуба из Мађарске, правога пунокрвног Мађара као и сваког пунокрвног Немца из Аустрије, како би они сматрали своје политичке прилике, када би дошла нека туђа сила и притисла њих и земљу њихову, и све домаће потисла и пригњавила својом влашћу и својом силом? Тако се нешто дододило и у Босни и Херцеговини, у земљама које имају своју политичку и историјску прошлост, а народ своју националну свест. Додајмо томе, да се данас не могу више притискавати народи и земље њихове, као у средњем веку, где се о људима није водило рачуна, колико о свакој стоци; или, ако се то ипак дододи, онда, сасвим природно, јављају се опасне мијазме у политичкој атмосferи и они, као егзалтирали младићи или људи, који немају шта да изгубе сем гола живота, са познатом изреком „моја глава цареву плаћа“, кидишу на туђ живот и на жалост успеју. Тако се то дододило и у Сарајеву.

Тако се психолошки једино може и мора пртумачити тај тешки и крвави догађај. И онда би отпали све оне бедне и жалосне инсинуације, којима су следовала излете и кад се женка са мужја

још гора дела и у тако огромном пространству да се цео један народ напада, као народ „убиџе“ и да се на њихов национални понос нарочито удара, са очевидном двојаком намером: да се оно Срба, што их има у границама монархије буквично премлати, ошљачка и унизи, а онај део Срба, који живи ван монархије, да се денунцира и дискредитује у очима целога осталога света.

То је срамота! Ми немамо друге речи за све ово недостојно и ружно што се догађа. Ми не знајмо којом би се другом речју могло ближе окартерисати оно, што се од Видовдана до данас просуло на главу и душу свега српскога народа, а од стране аустро-угарске штампе и њених предводиоца по улицама Сарајева, Мостара, Загреба и свуда тамо, где се пуда фанатична и бескућничка руља на мирне грађане, који су, после смрти ерцхерцога Фердинанда, криви само зато што су живи и што су Срби.

И какве онда разлике има између несрећног дела двојице егзалитираних, у друштвеном погледу мало урачуњливих „дерана“ (како их тамошња штампа сама назива) и свесних поступака оних, који су одговорни за мир и ред у држави својој, и за спокојство и сигурност мирних грађана, који су за атентат оној исти толико криви, колико и Бечлије за негдашњи атентат на садашњег цара, колико и сви они, који су, и у Аустро-Угарској, и у свима државама, где су се десили које кад атентати.

Свако дело има свој узрок и свога учиниоца. С тим ваља једино и рачунати при оцени његовој! Ини даље, мимо то и некривима наносити морални и материјални вред и бол значи само: да им се хоће тако, или се на знашта се ради, што опет нико, а најмање читави народи, не морају да трпе, и са заслуженим презрењем и индигнацијом одбијају.

Таквог је на жалост карактера и све оно, што се дододило и дођаја после Сарајевског атентата. Али, и овде важи она реч: да „не пада снег да помори свет, но да свака зверка покаже свој траг.“ Српски је народ много беда и невоља претурио преко главе. Ваља да га и сад неће моћи истребити с лица земље. Остало је у Божјој руци.

О СВИЛАРСТВУ У НОВОЈ СРБИЈИ ЗА ВРЕМЕ ТУРСКЕ УПРАВЕ.

(2)

Одабрани мехурци за семе прво се измере на ћумруском кантару, где се добије уверење о количини, па се по том низу по 50—100 комада на концу и остављају на стелажима у сувим и мрачним одајама, где остају до год лептирови не излете. Кад лептирови излете и кад се женка са мужја

ком спари, семенар спарене лептирове меће на картон од платна или артије и ту стоје најмање четири часа; а затим се женке одвајају и мећу у мале кесице од ретког тула, где ће оставити — снести јаја и угинути.

Те кесице семенар ниже такође по 50—100 комада на конац и чува до доласка контролора, када ће добити дозволу за испитивање — микроскопирање. Ако контролор одобри микроскопирање, семенар је дужан да из сваке кесице извади лептира, одсече му задњи део, истуца га у портуланској шољици и микроскопира да би дознао: да ли је здрав или болује од лебринге. Предњи део лептира пак с главом враћа у кесицу из које је лептир узет и ту га заједно са семеном чува за контролора. При овом испитивању лептирова семенар мора сваког болесног одвојити и чувати да покаже контролору.

Испитане лептирове (кесице) од једног или три дана, семенар одваја по групама тако, да кад би контролор нашао у којој партији и кога болесног лептира и одбацио целу партију кесица, да штета за семенара не буде велика. Кад контролор изврши преглед и нађе, да је семе здраво, онда семенар из кесице вади семе и мећега у кутије или везује у крие и чува до продаје. Како се семе чува кана ће се доћи.

Кесице се по употреби оперу у врелој води у коју се меће плави камен и служе за другу употребу.

Тома производи годишње 1000 до 1200 кутија (унца) од 25 грама семена. Једна кутија семена од 25 грама продаја се по 4—7 динара; скупље ако је унос семена из других држава мањи а јевтије ако је већи. Практиковало се и давање семена за сваку десету оку произведених мехурака од истога, али ово све више опада као по све скupo за производјача.

5. Контрола семенара.

За контролу семенара, колико их сада има на нашој територији, био је довољан један контролор. То је био чиновник управе Турских Држ. Дугова са сталном платом од 150—200 дин. месечно и плаћани су му путни трошкови.

Дужности контролора биле су ове:

Да бар једанпут обиђе све куће у којима се гаје свило-бубе за семе. Обиласке је вршио у последњој периоди (ако је вршио само једну ревизију) и то од петог до осмог дана исте. Тако се на лицу места уверавао да ли су бубе за све периоде биле здраве и ако буде нашао да јесу, давао је семенару уверење, да мехурке од тих буба може узети за семе.

Речено је напред да су семенари морали чувати лептирове у кесицама до доласка контролора. А контролор је другу своју ревизију морао вршити обично око половине месеца јула. Дошао код семенара, контролор га пре свега

заштита: „од колико домазлука има мехурaka за семе тј. из колико кућa“. Семенар га нпр. извести да има мехурaka од два домазлука. После тога контролор тражи да га семенар извести о броју кесица од сваког домазлука и да му поднесе уверење о здравственоosti буба и уверење о количини мехурaka за семe. Кад је то свршено контролор сам узима од сваког домазлука по 200 кесица и пред семенаром изврши микроскопирање лептирова из истих, те да би одредио проценат болесникa. Ако нпр. нађе 5% болесних из једног домазлука, а семенар од истога има 50.000 кесица, значи да има 2.500 кесица, које семенар приликом свога испитивања треба да пронађе и одвоји да би их доносије опет показао контролору а овај их спалио. Тако се исто ради и за све остале домазлуке. Тек после ове ревизије контролора семенар отишиће испитивање — микроскопирање сваког лептира, остављајући његову предњу половину за котролу.

Приликом трећег контролоровог обилажења, семенар му мора показати одвојени проценат болесних и број здравих кесица. Нађе ли контролор при испитивању кога болеснog лептира у којој партији здравих, он цељу ту партију спаљује. За остали пак број здравих лептирова — кесица он даје семенару дозволу да семе може мешати у кутије и да од управе Турски Држ. Дугова може узети за дотичан број кутија бандероле. Залепљене бандероле на кутијама служе као доказ да је семе контролисано. По учињеној претходној проби о томе из колико се кесица добија једна кутија семена од 25 грама, контролор је лако срачунати потребан број бандерола.

Осим овога контролор је свакда имао података о количини семена коју семенари имају и потребном броју кутија за његов реон.

(Наставиће се.)

Изјава представника Србије у Берлину.

Српски отправник послова у Берлину, г. др. Милутин Јовановић, изјавио је заступнику „Национал Цајтунга“:

„Мене је дубоко потресао овај одвратан злочин, који се догодио јуче у Сарајеву, и ја сам уверен, да је и у Београду и у целој Србији произвео поражавајући утисак. На жалост, ја видим по коментарима и вестима у штампи, да се између тобожње и великосрпске завере и Краљевине Србије жели да створи нека веза, и да се за ово лудо дело незрелих преступника учини одговорним српски народ, само зато, што су оба атентатора српске народности.“

Ја немам довољно речи, којима бих најенергичније противствовао против таквог схватања, јер ми одбијамо од себе такву тврђњу, као да би се ми тобож слагали са неким покретом, али чак одобравали политику која би се служила злочиначким средствима за постизавање својих циљева, који не само што нису наши, него они стоје у директној противности са политиком српске владе. Зато се Србији чини велика неправда, што желе да дело аустробосанских поданика свале на леђа нашем народу.“

Мени још нису познати узроци, због којих је овај злочин учињен, али свакако држим, да је морао потећи из лудачке мисли незрелих мозгова. Нико нема право да говори о некој великосрпској завери, која је тобож потпомагана из Београда. То би значило исто, као када би у Берлину, за злочин каквог увређеног Данца у Шлезвигу, хтели да свале одговорност на данску владу у Копенхагену, или на цео дански народ. Ми у Србији имамо највише разлога, да са највећим болом зажалимо, што се овај крвави догађај одиграо, јер сасвим је природно, да ће односи између Београда и Беча, који су се налазили у врло повољном развију, морати много да претрпе због нападаја и непријатељског расположења, које се сада у аустро-угарској монархији подигло против Србије.“

Српска влада није потпомагала, ни морално ни материјално, (треба се само сетити исхода загребачког процеса), никакав покрет у српским крајевима Аустро-Угарске, који би био наперен,

против њеног државног ауторитета него на против, српска је влада све учинила да сузбије неоправдана пребаџавања и неистините оптужбе које су чињене, тиме што је одбила свако мешање у унутрашње прилике суседне монархије.“

Сасвим је апсурдно, кривити одговорна места наше земље, да су тобож потајно учествовала у овом послу, и проналазити неке конце, којих уопште нигде нема. Политички системи пак не зависе о појединцима, те зато не може нико веровати, да ће ова жалосна смрт надвојводе престолонаследника имати за последицу какву год промену у политици. Ови злочинци били су у толико већи лудаци, што су учинили једно дело, које мора баш сасвим противно дејство имати, него што су они можда у својим незрелим главама замишљали. У толико се више мора жалити што је дошло до овог нерасположења наспрам Србије, које се сада свуда опажа, и ми искрено желимо, да што скорије опет дође до справедљивости наспрам српског народа, који то са мирном савешћу сме да захтева.“

ПОСЛЕ АТЕНТАТА.

Бомбе на све стране.

Беч, 19. јуна.

„Нова Слободна Преса“ јавља да ће бити предузете радикалне мере против српских радикалних елемената у Босни и Херцегоини. (У то није нико ни сумњао Уредн.)

„Најес Журнал“ пише да особе из свите пок. Фрање Фердинанда, које су се вратиле из Сарајева причају, да је више атентата припремљено противу надвојводе. Тако су нађене две бомбе са тачним механизмом под астalom у трпезарији конака и једна је бомба са механизмом нађена у димњаку.

„Германија“ против Срба.

Берлин, 19. јуна.

„Германија“ орган центрума, говори о преносу остатака пок. надвојводе на ратној лађи „Вирибус Унитис“ вели: „Вирибус Унитис“ (са уједињеним снагама) треба да буде парола народа аустро-угарске монархије. Негодовање због атентата у Сарајеву за-

палило је патријотска осећања Босне и Херцеговине. Исти осећај треба да сједини и ове земље аустро-угарске монархије. У том случају Аустро Угарска не треба да се боји великосрпске пропаганде, јер ће толике жртве, проузроковане кривицом Срба, служити само на корист монархије и династије.“

Искази атентатора.

Сарајево, 19. јуна.

Иако се по себи разуме, да се појединости истраге држе у тајности, из досадање истраге утврђено је, да је Чабриновић и Принципа у Београду врбовао за извршење атентата неки комита Миха Цигановић од кога су снабдевени браунинговим револверима. Принцип је изјавио, да је исправа хтео да изврши атентат у Гарчицу, главном стану управе маневара, али је одустао од те намере због војних мера, које су тамо биле предузете.

Односно више похапшених лица досада је могло бити констатовано само, да су имали личне односе са Чабриновићем и Принципом.

(у тачност и истинитост извештаја ове врсте мора се веома сумњати, јер нас они подсећају на извештаје о Прокаскиној афери, кад је бечки пресбирају свесно и намерно пуштао у свет лажи о тој афери. Уредништво „Т. Г.“)

Француска штампа и Аустрија.

Париз, 19. јуна

Француска штампа замера бечкој а нарочито берлинској штампи, што су у њиховој слепој мржњи противу Србије због последњих победа и успеха, у овом жалосном атентату нашли ћовода да се Аустрија освети Србима у монархији и денунцијацијама окаља Србија пред западном Европом.

„Тан“ у уводном чланку под насловом „Аустро-Угарска и Словенија“ тражи да се што пре учини крај скандалозним сценама, које се догађају у Босни и Херцеговини.

„Журнал Де Деба“ упозорује јавно мњење да се не да обманути лажним и тенденциозним вестима из Беча и Будим-Пеште.

Оређењу италијанских берза.

У преводу од Мих. Ђукића.

(7) Пошто протекну три дана од саопштења о добивеном новцу и ако дужници не оправдају да су платили разлику, председник синдиката је дужан слати, као и оне таксene хартије по да достави председнику суда изјаву о везане у књиге, као и таксene хартије појт обустави плаћања, како би се могле примљене и преписку по томе. предузети мере прописане књигом III. трговачког законика.

Председник синдиката или посредник који врши дужност председника, који пропусти да поднесе председнику је, које се односе на одговарајући уговор, као и књиге, које се морају обавезно водити према трговачком законику.

Сваки онај који изјави да нема прописних књига сматраје се да неће да поднесе књиге, предвиђене трговачким закоником, и да је према томе учинио преступ.

Да би могли да врше прописне прегледе, финансијски органи треба да имају за то нарочито лично одобрење, које ће издати финансијски интендант. У томе одобрењу означиће се лице или завод, код кога ће се вршити преглед. Финансијски агенти ограничиће свој

и хартијама од вредности моралних лица, као и куповина и продаја на почетак вредности у монети, у полугама или у страним девизама,

дужни су чувати две године, рачунајући од дана закључења уговора, и по датуму, талоне таксираних хартија који су предати или по-

да достави председнику суда изјаву о везане у књиге, као и таксene хартије по-

је промјене и преписку по томе.

Сви они који врше поменуте операције морају допустити финансијским органима да прегледају документа, као и забелешке, писма и све друге хартије које се односе на одговарајући уговор, као и књиге, које се морају обавезно водити према трговачком законику.

Сваки онај који изјави да нема прописних књига сматраје се да неће да поднесе књиге, предвиђене трговачким закоником, и да је према томе учинио преступ.

Да би могли да врше прописне прегледе, финансијски органи треба да имају за то нарочито лично одобрење, које ће издати финансијски интендант. У томе одобрењу означиће се лице или завод, код кога ће се вршити преглед. Финансијски агенти ограничиће свој

које се односе на операције, извршене најмање пре шест месеци, рачунајући од дана почетка прегледа.

Уговори на које се плаћа такса по овоме закону, као и уверења о ликвидацији о којима смо већ говорили, ослобођени су од плаћања таксе за протоколисање, а и на признанице које се на то односе не плаћа се нарочита такса, ако су исписане на истој таксеној хартији, која садржи уговор. Ако су те признанице исписане на засебним таксеним хартијама, оне ће се онда сматрати као обичне признанице у по- гледу примене закона о таксама и о такси за протоколисање.

Уверење о ликвидацији треба да се издаје на прогресивној таксеној хартији за судска акта. Закон таксама примењује се за све преступе по овоме предмету.

Уговори на почетак и репортни уговори, ма какви били уговорачи, као и уговори за обнављање и за продужење, кад су закључени на дуже време од четрдесет дана, не подлеже плаћању таксе према овоме закону, него према закону о такси на позајмице, на залоге или депозите.

Уговори на почетак и репортни уговори, ма какви били уговорачи, као и уговори за обнављање и за продужење, кад су закључени на дуже време од четрдесет дана, не подлеже плаћању таксе према овоме закону, него према закону о такси на позајмице, на залоге или депозите.

Никаква тужба неће се примити код суда за односе између посредника и наредбодавца, никакву ликвидацију не може тражити синдикат посредника за берзанске операције, ако таксе и новчане казне нису потпуно исплаћене. Чиновници министарства земљорадње, индустрије и трговине, чиновници министарства државне благајнице и финансија, којима је наређено да врше инспекцију, као и други чиновници, који контролишу ту радњу, држаће у тајности све што буду сазнали приликом своје инспекције. Финансијски органи су дужни да се уздржавају да чине употребу од онога што буду сазнали, ради примене другог пореза са таксама предвиђених законом и такса на позајмице, на залоге или депозите.

Свако прекорачење закона казни се новчаном казном од 100 до 200 лира. Сем тога примениће се, кад је потребно, и веће казне предвиђене кривичним закоником за издавање професионалне тајне, као и за накнаду проузроковане штете.

(Наставиће се)

Руска штампа у одбрану Србије.

Пештоград, 18. јуна.

Сва руска штампа узима Србију у заштиту од клевета у аустро-угарској јавности и енергично противствује против гоњења Срба у Босни. У томе се највише истичу „Биржевија Вједомости“ које од такве политике предвиђају тешке последице за суседну монархију. Једино што лист Миљукова чини изузетак, али је „Новоје Времја“ јутрос живосало његове недостојне алузије.

Хајка на Србе.

Задар, 19. јуна.

Урезу метковићском било је демонстрације Хрвата противу Срба Православна капела јако је оштећена. Власти су предузеле мере да се спрече нови нереди.

Загреб, 19. јуна.

Синоћ у Загребу није било никаквих немира. Полиција је забранила свако скупљање. Чим су Франковци упозорени да је забрана по вишем налогу озбиљна, одмах су се смирили. Маса социјалиста и националиста их је спремна чекала, па се најзад мирно разишила. Само то је дошло је до мањих сукоба, у којима су најурене франковачке групе.

Све коалиционе као и независне новине од јутрос замерају влади за њену пасивност, утврђујући фактима и самим полицијским саопштењима, да је полиција заштићавала демонстранте, а нападала оне, који су се бранили. Констатовано је, да изгради нису само противу Срба већ и уопште, противу франковачких партијских противника, те су нападнути и многи Хрвати и хрватски локали.

Демонстранте против загребачког председника општине предводило је неколико општинских службеника, који су раније на те положаје дошли помоћу Франковаца. Констатовано је да је претећа љисма, која су добили коалициони, председник општине и франковачки прваци (којима су тобоже Срби претили смрћу), писала једна иста рука.

Данас је мирно, само што су се социјалисти нешто мало ускомешали. Данас није било хапшења.

У целом грађанству све је јаче огорчење против изгребника.

Сабор ће у наредној седници донети резолуције о држању и понашању франковачких посланика у седници од 17. јуна.

Из унутрашњости Хрватске дошли су вести само о мањим осамљеним демонстрацијама.

Пренос мртвих тела.

Трст, 19. јуна.

Пренос остатака надвојводе и војводкиње са ратне лађе „Вирибус Унитис“ на јужну железничку станицу извршен је јутрос по сред импозантних манифестација симпатија огромне масе света свију класа становништва. На Рива Санкорлу била су постављена два катаfalка, а са стране ових стајали су ќенерали, адмирали, официри, цивилне власти, корпорације, депутатије и свештенство свију вероисповести. У 7 и по сати изјутра мртвачки сандуци били су изнети на обалу и уз пратњу звона подофицири и мрнари пренели су их на катаfalke. Почасна чета одала је почаст. Тршћански владика очитao опроштајну молитву а за то време са ратних лађа вршили су почасну паљбу. Затим су мртвачки ковчези постављени на двоја мртвачка кола у која су била упрегнута по шест коња.

Иза седам кола пуних венаца ишло је свештенство, затим мртвачка кола

са остатцима војводкиње а за овим мртвачка кола са остатцима надвојводе. За мртвачким колима ишли су: губернер Трста, командант марине и цела поворка а за овима две чете војника. Спровод је пролазио кроз дупли ред многобројне масе света. Спровод је прошао кроз улице Трста и дошао на железничку станицу у 9 и по сати пре подне. Постројена почасна чета из Башњака одала је прописну почаст. Мртвачки ковчези пренети су у вагон који је преобраћен у капелу. Владика из Пала очитao је молитву а затим је свита пок. престолонаследника попела се у воз и воз се кренуо у 9 сати и 45 м. пре подне. Воз ће стићи вечерас у 10 сати у Беч.

Беч, 19. јуна.

При пролазу нарочитог воза са остатцима пок. надвојводе и војводкиње, на свима станицама од Трста до Беча биле су искупљене рајвише власти и представници општана, свештенства, официрског кора, многобројних удружења, корпорација и многобројни свет ради одавања поште сенима покојника. И на најмањим станицама било је искупљено становништво и поздрављало воз са дубоким поштовањем. Воз ће стићи у Беч вечерас у 10 сати.

Беч, 20. јуна.

Синоћ у 10 сати нарочитим возом стigli су остатци надвојводе Фрање Фердинанда и војводкиње Хохенберг. На јужној станици при дочеку остатака били су: надвојвода Карло Фрања Јосиф, министри: војни и народне одбране, високодостојници дворски, генералитет и много дама у црнини. Надвојвода Карло Фрања Јосиф приближио се вагону и одао је почаст покојницима. Присутни су јецали за време док су мртвачки сандуци били пренесени у дворску чекаоницу, која је била преобраћена у капелу и где је дворски свештеник благословио мртвата. Кад се образовала поворка пратње по традиционалном церемонијалу и кренула се, огромна маса света, сакупљена пред станицом, клекла је молећи се Богу.

При пролазу од станице било је искупљено сто хиљада људи. При пролазу мртвачких кола, које је пратила гарда, сви присутни скинули су капе а многи су плакали и јецали. При поласку у царски двор мртвачки ковчези су поново благословљени од дворског свештеника. Мртвачки ковчези пренети су у Цркву царског двора, где је одржана церемонија благослава, којој су присуствовали надвојвода Карло Фрања Јосиф, надвојводкиње: Зита, Марија Терезија и Марија Анунцијата

Тисино држање.

Будим-Лешта 19. јуна.

Угарски Телеграфски Биро овлашћен је да изјави, да је нетачна пронесена вест, како је Тиса претао да ради на регулисању српских црквених питања. Тиса и даље ради на повољном и умирујућем решењу ових питања која су од интереса и за државу и за цркву.

Од Тисе је далеко намера да прави одговорним Србе у Угарској за гнусан сарајевски злочин

Од куд то одједном?

Берлин, 19. јуна.

Немачки цар је одустао од пута у Беч, јер је лако оболео.

Беч, 19. јуна.

У Сарајеву и целој земљи потпун је мир.

И принц Хенрих одустао од учешћа на сахрани.

Берлин 20. јуна.

Принц Хенрих од Пруске на-

пустио је намеру о путу у Беч и вратиће се данас у Кил.

Демонстрације по Хрватској.

Загреб 19. јуна.

Угарски Телеграфски Биро јавља да су стигли извештаји о антисрпским демонстрацијама у Ко-стјајници, Поповицу и Броду. У Загребу до 1 сата по поноћи ред и мир није поремећен, благодарећи предузетим мерама да се избегну нереди. Полицијски агенти и жандарми постављани су на улицама у великом броју а нарочито на Јелачићевом тргу и пред јавним здањима, која би могла доћи у опасност. Полицијске објаве позивају становништво да своју жалост и негодовање због атентата изјављују легалним путем не вршећи експресе над једним делом становништва, јер ће се у противном применити сва строгост закона. Исту такву објаву упутила је и странка права својим присталицима.

Нетачност извештаја о истрази.

Сарајево 20. јуна.

На надлежном месту изјављују да се истрага по извршеном атентату тајно води, то да прематоме сви извештаји, који су до сада публиковани морају са резервом бити примљени.

Хајка на Србе у Хрватској.

Осенек, 20. јуна.

Синоћ су се у Ђаковару поновиле антисрпске манифестације. Руља од неколико стотина људи прошла је улицама вичући: „Доле са Србијом!“ Доле са убице, слава Фрању Фердинанду“. Више српских кућа су опустошене. Руља је правила овације владици Крапцу.

Манифестације су биле управљене и противу коалиције а нарочито противу посланика Хрибара. Власти су предузеле нужне мере, жандармерија је поткрепљена. Манифестације против Срба продолжиле су се и јуче и у Броду, на Сави, где су опљачкане српска црква, школа и многе српске куће. Среско началство објавило је мало опсадно стање.

Демонстрације пред српским посланством у Бечу.

Беч, 19. јуна.

Пред кућом српског посланика Јовановића и пред српским посланством демонстрације су се поновиле противу Србије и српског народа. Демонстрације су организовали хришћански социјалисти.

Беч, 20. јуна.

Многобројна маса света покушала је синоћ у 8 сати и 30 минута да поново манифестише пред српским посланством. Полиција је предузеле нужне мере, те је расперала манифестанте и спречила манифестације.

Маса света сакупила се пред палатом надвојводкиње Марије Терезије, па је отпевала народну химну, али је затим послушала позив полиције и разишила се.

Цар Виљем оболео.

Берлин 20. јуна

Листови јављају да се цар разбољео од реуматизма у бубрезима, коју је болест добио јашћи ономад на коњу, те сад не може слободно да се креће.

„Локаланџер“ сазнаје из околине цареве, да цар јако жали, што не може да учини последњу почасть своме пок. пријатељу и да својим присуством сахрани, посве-

лико велико учешће узима у жалости Аустро-Угарске.

Држање политичких странака у Хрватској.

Загреб, 19. јуна.

Социјалистички орган каже, да ће франковачки рад имати корисне последице за оздрављење народног живота. Социјалисте су решиле да и даље буду свакодневно спремни да спречавају гоњења. У недељу франковачки клуб сазва јавни грађански збор, па је позвао грађанство, да у суботу пре подне затвори радње, ради јавне манифестације улицама. Социјалисте проглашују то за припрему демонстрација и траже забрану иначе објављују генерални штрајк и страховито разрачунавање.

Синоћ је бан отишао у Будимпешту, где је јутрос конферисао са Тисом, па је затим отишао у Беч на сахрану, где су отишли и изасланици Сабора и општине.

„Србобран“ данас констатује, да курс у Хрватској остаје непромењен, јер Хрватска није уплетена, а Тиса неће жртвовати унионистичку легалну политику франковачкој, централистичкој и нелегалној.

Из Будимпеште јављају, да ће Тиса свакојако наставити преговоре о успостављању црквене српске автономије, јер последица атентата неће погодити овамошње Србе, само ће се преговори нешто отегнути због других важних послова.

Градска општина наредила је затварање радњи за време укопа престолонаследника.

Претрес у стану типографије друштва у Загребу.

Загreb 19. јуна.

Извршен је претрес у стану хрватског типографског друштва.

Листови јављају да је узорак претресу што је Чабриновић био дуго година типограф у Загребу и члан овога друштва, чији је председник Јован Лазаревић, који је био уменшан у аферу са бомбама у Црној Гори.

Новосадска „Застава“ доноси под насловом Последице атентата, између осталога и ово:

„Дописник „Аз Ешта“ износи нове грозоте, које су починили демонстранти у Сарајеву. Признаје да никде није било полиције ни војске, да спречи дивљаштва. Срби не смеју да се жале, јер их и због тога казне. Није могуће све изнети, што је учињено Србима. Рушили су кровове, зидове, намештај, уништавали робу. До колена се гази по свили, ћилимовима и рушевинама. У српској књижарници подерали су све књиге (све у име културе). Петру Вакићу разрушили су цело стовариште намештаја и мртвачке опреме, а нису поштедели ни српско сиротиште, па ни школу српску. Од Срба нико не сме да изиђе на улицу да брани свој иметак, јер им је Потјорек запретио, да ће их картечима разнети. Кад су неки Срби војници хтели да спрече демонстранте у рушењу, демонстранти клекнуше пред капетана и плачући говорили су му: Зар да нас нашим оружјем убију? Тада је капетан одстранио Србе војнике и наредио истрагу, а демонстранти су продужили своја дивљаштва. Један Србин, полицај, ухапшен је јер је хтео да спречи рушење. Чак и блудне куће нису

Срба, а Погорек прети да ће повешати бар 20 Срба.

Да би се могла оправдати ова дивљаштва, шире се свакојаке лажи о Србима. Изнели су, да је на српској цркви и Јефтановићевој кући била истакнута црна застава пре него што је убијен престолонаследник, али влада је принуђена да те лажи побије.

Председник је прекоме суду Коломан Милец, а чланови: Давидчак и Либлажи. За смртну казну потребна је једногласна пресуда. Она се има извршила на два сата после изрицања без обзира на то, је ли дотични молио за милост. Они, који су испод 20 година, не могу бити осуђени на смрт. Пресуда се може извршити јавно, на месту где је извршен злочин, или у дворишту окружног суда. Вешала су већ подигнута. До сада су три особе изведене пред преки суд. Сва тројица су Срби. Међу њима је и Србијанац Цветко Радовановић. Он, и трговачки помоћник Трифун Николић, оптужени су да су држали бунтовничке говоре и тврдили, да ће српска војска на челу са краљем Петром и престолонаследником Александром доћи ускоро у Сарајево. Сведоци су Муслимани. Кажу да је Николић признао да је држао такав говор. Мисли се, да ће Радовановић и Николић бити обешени. Један гостионичар кажњен је са 300 круна глобе, јер није на време затворио радњу. Ухапшено је више муслимана и шпањских Чивуга због плачке.

Пошто се тврди, да је Принцип навршио 20-ту годину, биће осуђен на смрт. Чабрина неће бити осуђен на смрт, јер он није никога убио. Хрвати и муслимани жеље, да Принципа обесе на јавном месту, да би тиме јавно мнење било задовољено по оној: Око за око, зуб за зуб! Недељко Чабрина син је познатог шпијона Васе Чабрине, а рођен је 1894. год. у Требињу. Звали су га и Вучко."

Иказ атентатора Принципа.

"Аз Ешт" има овај извештај о исказу атентатора Принципа:

"Крив сам — вели Принцип. Дошао сам амо с намером да извршим атентат. Нико са стране није на мене утицао. Кад сам био још ученик четвртог разреда сарајевске гимназије већ сам читало анархистичке књиге и постао сам страсан анархијста. Најпосле доје време да задовољим ту своју страст. Читајући разне анархистичке књиге и извештаје листова о атентатима стекао сам убеђење, да нема лепше ствари на свету, него бити атентатор.

"Тада сам ставио себи у задаћу, да убијем неку високу особу у Аустро-Угарској, што ми је најпосле и пошло за руком. Концем маја месеца чуо сам, односно читало сам у Београду, да ће престолонаследник у јуну бити у Сарајеву. Решио сам се да ту прилику употребим за извршење својих намера. Дошао сам амо с намером, да у јуну извршим што сам наумио. Узео сам стан код магистрате и једномишљеника бившег народног учитеља Данила Илића.

"Револвер и метке поклонио ми је у Београду један комита, али му ја није рекао ништа о својој намери.

"У Сарајеву сам се састајао са више својих познаника, али само с таквима, у којима се не би пробудило подозрење према мени. На дан атентата није се много предомишљао. Остао сам чврсто при својој одлуци. Хтео сам да извршим атентат, кад је аутомобил ишао у правцу општине. Али како је у том међувремену неко друго лице извршило атентат бомбом, то сам план изменио и решио сам се да чекам док се поворка буде враћала.

"Кад су аутомобили прошли покрај мене, прешао сам преко латинског мо-

ста и вратио сам се на своје старо место. А кад су се аутомобили враћали из општинске куће, спазио сам престолонаследника и неку даму до њега. У први мах хтедох због те даме да одустанем од атентата. Али сам се брзо предомислио и моја се решеност учврсти да атентат извршим, па ма и ту даму убио.

"Кад је аутомобил заилазио иза угla почeo сам пушти. Нисам видeo да ли сам баш погодио; нисам уопште могao видeti ништа, јер су напали на мене. Били су ме сви са свих страна. Не кажем се за учинено дело, и задовољан сам што сам своју вајкалашију намеру остварио.

"Са јокујајем атентата, који је извршен пре мага, немам ништа заједничко. Кад сам чуо прасак бомбе, помислио сам. „Боже мој, пази, где имају људи, који исто тако мисле и осећају као ја!“ То ме је у мојој одлуци још више учврстило."

И после таквог отвореног исказа једног младића, који је живот ставио на коцку само да оствари своју анархистичку намеру, могу само безобразни бечки и берлински листови подметати нама у Србији неко саучесништво у атентату.

Зашто је проглашено ванредно стање

По лицемерству, препредности и неваљаљству Аустрија је јединствена држава у свету. Прогласила је ванредно стање у Босни и Херцеговини и сви наивни и необавештени људи држе да је то учинила ради заштите Срба од напада муслиманског и хрватског олоша. Али како се љуто варају ти, што тако мисле! Она је прогласила ванредно стање само зато, да би докурила оно, што олош и фукара нису стигли да учине.

На шта ће босанска влада употребити ванредно стање и преки суд најбоље се види из овог „Пресиног“ телеграма из Сарајева:

"У шоку јучерањег и данашњег дана пришворене су три особе због злочина који се суде по постуљку преког суда. Међу ухапшенима је и трговачки помоћник Николић, који нема још 20 година, ше не може бити осуђен на смрт. Други од ухапшених је неки Радовановић, који је прекује, кад је већ проглашено било ванредно стање, држао бунтован говор, у коме је одобравао атентат. Радовановић не признаје дело, којим се штетеши. Сва тројица су Срби, а Радовановић је још српски држављанин".

Овоме „Пресином“ извештају ваља нам додати само још то, да против тих Срба, које босанска влада хоће да веша, сведоче само три Мусломанина, три најамника сарајевске полиције.

ДОГАЂАЈИ НА БАЛКАНУ

(Извештај Српског Пресбира-а)

Борбе око Драча.

Беч 19. јуна.

Из Драча јављају, да је тамо ситуација јуче била непромењена.

Јављају да се Пренк Биб Дода са већим делом Миридита повукao ка Љешу, док се Мализори налазе крај реке Маја. Тврди се да је Пренк Биб Дода изјавио, да је готов да поново иде на Шијак.

У Авлони се скупљају нове групе добровољаца.

Пут албанског министра просвете.

Рим, 17. јуна.

Агенција Стефани има вест из Драча, да је министар просвете Туртули, отпутовао у Бари, у Италију.

Туркан паша у Риму и Бечу.

Рим 20. јуна.

Туркан паша је данас у 2 с. и 55 м. по подне, отпутовао у Беч.

СМОТРА ЛИСТОВА.

Сарајевски атентат.

„Франкфуртер Цајтунг“ саопштавају прве вести о убиству надвојводе Фрање Фердинанда и његове супруге у Сарајеву, жали надвојводу, кога су

вели, красиле ретке врлине, и закључује, да је атентат, на сву прилику продукат националног фанатизма. Сматра, да је југословенско земљиште од вејкада плодно за завере и политичке злочине, што лежи колико у бујном темпераменту Југословена, толико и у политичким приликама, под којима су та племена столећима била и које су им тајно ровење против туђинских и својих рођених деспота претвориле у политичку навику. Махом су то жустре, бујни младићи, што се лађају бомбом, ножем и револвером. Зна се, да је Босна незадовољна. Уз то долази и великорепублички тежња у правцу сједињења свих српских земаља са Краљевином Србијом.

То је стварало јас између Аустро-Угарске и Србије. Последњи балкански рат није допринео да се тај јас смањи, него је још већим раздражио Србе против Аустро-Угарске, која их је отерала из Албаније и са Јадранског Мора. Ето тако се узбуњеним главама младих српских фанатичара, који мисле да се политика може градити бомбом и револвером, могла појавити и закопатити идеја, да се снага Аустро-Угарске може погодити и уништити смрћу једног истакнутог носиоца и представника њеног. Можда је огорчење и гнев српске иреденте било појачано и мотивом доласка престолонаследниковог у Босну: држање маневара, који су до некле имали да буду демонстрација војне припремности према југу. Међутим, изопачавање националне агитације против Аустрије у политичка убиства, можда ће ипак изазвати чак и у Петрограду извесне нелагодне очећаје, где се на југословенски покрет не гледа попреко.

Трагична круна.

„Коријере Дела Сера“ доноси подгорњим насловом чланицу о сарајевском атентату, наводећи да убиство Фрање Фердинанда доприноси још један доказ више мишљењу, да је хансбуршка круна трагична круна. Око старога владаоца нова је крв прокапала, нови се гробови отворили. Као да је удес досудио несрћном Фрањи Јосифу да буде сам и да из једне самоће прелази у другу. Изгубио је насиљом смрћу најпре брата, затим сина, па супругу и сада ето синоваца са супругом.

Оне, који су имали ускоро бити обавијени пурпурним плаштом, сада обавија црна тканица. Погреби, и једнако погреби у овој древној Аустрији у којој су некада цветале само свадбе.

За Фрању Фердинанда држи се да је био противник пансрпских идеја. Али шта је његовим убиством постигла злочиначка махнитост оних двају младих студената? Јесу ли они тим решили агонички проблем своје отаџбине? Не. Они су у терору угушили аспирације свога народа и записали једну жалосну страницу у историји своје отаџбине.

Убиство је увек одвратно. Надвојвода Фрања Фердинанд био је загонетан и није се управо знало какав ће бити кад ступи на владу, али се знало да је енергичан. У Италији је владало опште мишљење — не знамо у колико је то мишљење било тачно — да је он био противник Италије,

да је настојавао живо да се што јаче утврди граница према Италији и да јој једнако подржавао шефа генералштаба, Каирада, који не крије своје антипатије према Италији. Али, ко зна, можда би надвојвода био друкчији кад би ступио на престо и примио одговорност. Како му драго, али тако свијеп злочин не може него побудити у нама најдирљивије хумане осећаје. Сада дубоким поштовањем ми се клањамо пред болом аустријске монархије и њеном ожалошћеном династијом.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ.

Изборни споразум.

Између делегата самосталних радикала, народњака и напредњака потписан је уговор о споразуму на избори ма за већину вароша и округа. Изборног споразума неће бити у округима: подринском и пожаревачком, јер то интереси свих опозиционих странака захтевају. У тим округима све три опозиционе странке имају засебне кандидатске листе.

Изборна агитација.

У току идуће недеље све странке држаће у унутрашњости Србије окружне изборове, ради избора личности за посланичке кандидате. Од шефова странака биће носиоци листа: у крагујевачком округу радикалне листе г. Пашић, опозиционог блока г. Новаковић. У ужицком и пожаревачком округу носилац листе блока је г. Јуб. Давидовић, а у рудничком округу г. М. Драшковић.

Војни указ.

У министарству војном, ради се на указу о унапређењу ових официра, који су прескочени при унапређењу. Овај указ биће објављен на Петров-дан.

Административни чиновници.

Над свима кандидатима, који су се јавили за административну службу у министарству војном, извршиће се санинитетски преглед у дунавској дивизији у току идуће недеље.

Лажна вест.

Вест „Н. Сл. Пресе“, да је познати специјалиста професор Др. Хвостек позват Његовом Величанству Краљу, није истинита.

Г. професор Хвостек дошао је само у Београд ради консултације у дому једног овдашњег угледног грађанина.

Нишка Акционарска Штедионица.

Нишка Акционарска Штедионица упутила је молбу Министарству Народне Привреде за продужење рада.

Један деманти.

Полузванични лист „Винер Алгемајне Цајтунг“ пише:

При свем том што сви знаци гово реда порекло извршеног злочина у Сарајеву вљају се у Београд, ипак се досадашњим ислеђењем није дошло ни до каквих позитивних чињеница, на основу којих би, у ислеђењу ове афере била потребна и сарадња српске владе. Разуме се, пак, да није искључено да је аустро-угарска влада обрати молбом српској влади за пот

која су спречила демонстранте у њиховој намери да проруцат у зграду српског посланства.

Демонстранти, већином недорасли дечаци, демонстрирали су узвицима против Србије. Полиција их је тек у ноћ растерала по унутрашњим варошким улицама.

Помен Францу Фердинанду.

Јуче је у овдатијем аустријском посланству био помен пок. аустријском престолонаследнику Францу Фердинанду. Помену су присуствовали г. Пашић од стране владе и сви чланови дипломатског кора.

Друштва за осигурање.

Страна друштва за осигурање: „Викторија“ и Отоманско Генерално Друштво, упутили су молбу Министарству Народне Привреде за отварање филијала и у старим границама Србије, пошто њихови филијали већ раде у новим крајевима. Њихове молбе упућене су на мишљење Привредном Савету.

Општински буџет.

Нацрт општинског буџета за ову годину усвојен је у финансијској одборничкој секцији.

Седница Привредног Савета.

Данас, у пола шест сати по подне, Привредни Савет имаће седницу, на којој ће се, поред осталих ствари, решавати и о правилима: Брегалничке

Банке Олште Српске Банке и Српског Друштва за увоз руских израђених од гуме „колумб проводник.“

Новине у упутничкој радњи наших пошта.

Саопштава нам се из поштанско-телеграфског одељења Министарства Грађевина:

„Ступањем у живот новог привредника у унутрашњој упутничкој радњи 1. јула ове године, уводи се у употребу и нов упутнички образац. Потврђење пријема, које је саставни део упутнице, мора сам пошиљалац попуни, те ће се на тај начин посао око уплаћивања упутниција свршавати много брже.

„Сем тога, од 1. јула о. г. уводи се у употребу још и упутнички образац са дописном картом, која је такође саставни део упутнице. Ова карта коју пошиљалац мора попунити и франкирати, служи као потврђење о исплати. „Прималац упутнице кад прими пошта одвојиће од упутнице дописну карту, потписаће је и предати пошти ради испоруке адресату. На карти прималац може чинити саопштења.“

„Оба ова упутничка обрасца пустине се најпре у промет само код неких већих станица поштанских, а код осталих станица употребљаваће се стари упутнички обрасци, до њихове коначне потрошње.“

Жалбе Радничке Коморе.

Радничка Комора жалила се Министарству Народне Привреде на многе последавце због неизвршења закона о радњама.

† Др. Јован Ђурић.

Јуче у 6 часова по подне преминуо је, после кратког боловања, уважени београдски апотекар и индустријалац, Др. Јован Ђурић. Умро је изненада, у тренутку када се веровало да је у његовој опакој болзи наступио преокрет на болје. У пок. др. Ђурићу изгубило је цело наше друштво једног од својих најбољих чланова, а наш индустријски и финансијски свет солидну и неуморну снагу, радника са изванредним способностима и старинским поштњем. Београдска, пак, Трговачка Омладина губи у њему свога помажућег члана и великог и искреног пријатеља. Пок. др. Ђурић био је још

и нежан отац и господар, и искрен пријатељ, који је за своје пријатеље имао, и на самртој постељи, ведро чело и благ осмејак. Његова левица није знала шта чини његова десница, и он је учинио много добро дело и утро многу сузу, не казујући за то чак ни своју породици.

Нека му је вечан спомен, а његовој ојајеној породици мир и утеша!

Годишњи парастос.

Породица поч. Косте Давидовића, бив. типографа Државне Штампарије, који је 21. јуна прошле године погинуо у борби против Бугара северо-источно код Криве Паланке, даваће му годишњи парастос у суботу 21. ов. м. у цркви Св. Марка.

Трговина, Привреда, Финансије.

Трговинске агенције у Немачкој.

Са службене стране даје се на знање трговачком свету:

„Сходно одлуци Господина Министра Народне Привреде основана је у циљу потпомагања развоја директних трговачких веза између Србије и Немачке у Хамбургу Краљ. Српска Централна Државна Трговинска Агенција, а у Берлину и Минхену Краљ. Срп. Државне Трговинске Агенције.“

Адресе су:

За Хамбург: Königl. Serb. Central Staats Handels Agentur, Hamburg, St. Annenhoef.

За Берлин: Könige Serb. Staast Handels Agentur, Berlin C 25. Alexanderstr. 48.

За Минхен: Königl. Serb. Staast Handels Ageniur, München, Sendlingerstr. 7.

Адреса за телеграме је, за све три агенције „Serbhandel.“

Све три агенције даваће нашем трговачком свету и свакоме заинтересованом сва обавештења бесплатно како у погледу наше извозне тако и увозне трговине.

У исто време агенција посредује при продaji наших извозних артикала.

Тако исто агенција ће примати робу у комисион као: коже, пасуљ и т. д. и помоћи својим везама са овдашњим банкама давати предујам ломбардованијем робе по јевтиној интересној стопи.

Сваки заинтересовани који жели да добије директне извештаје о кретању цена српских производа, моли се да се обрати директно агенцијама.“

ТЕЛЕГРАМИ

(Извештаји Српског Преборира)

Софija, 19. јуна. — Вести које су распрострете у једном делу стране штампе о догађају, који се тобож десио прекујче на дан годишњице отварања српско-грчко-бугарског непријатељства, потпуно су измишљене. Тај дан прошао је потпуно на миру. Била је само манифестија, коју су организовали студенти из све три екстремне странке, чији су говорници благодарећи своме посланичком имунитету, држали истину оштре говоре, или т.к. демагошке, да нису произвела никаква дејства. У осталом тих манифестаната је било врло мало, јер их није било више од 150, а маса света није ни хтела да им се придружи, јер није ни држала за озбиљне приређиваче манифестија. Ова манифестија завршила се без икаквих догађаја а полиција није ни интервенисала, те су се манифестанти на миру разишли.

Истога дана сазнalo се за вест

о атентату у Сарајеву, који су судили сви листови са највећим негодовањем. Само се један русофилски лист усудио да каже да у том атентату види срећан догађај за словенство.

Сви коментари о утиццима које је произвео овај гнусан атентат, само су дело непријатеља бугарског народа.

Букурешт, 19. јуна. — Румунска Телеграфска Агенција јавља да јуче док су радници радили на обележавању румунско-бугарске границе, на тачци Ибрахим Мале, бугарски чувари границе пуцали су на румунске војнике и убили једног а ранили другог војника. Префект из Силистрије и власти врше истрагу.

Цариград, 19. јуна. — Јаке кишеве произведе су поплаве у Анадолији. Штета се цени на 20 милиона динара.

Овде је констатовано неколико сумњивих случајева колере.

Беч, 19. јуна. — Умро је јенерал Лайтнер, инспектор војске.

Петерхоф, 19. јуна. — Председник Думе Рожђанко, био је у аудијенцији код цара, која је трајала један и по сат. Он је поднео детаљан извештај цару о радовима Думе за време ове сесије.

Атина, 19. јуна. — Дијамантidis, нови министар саобраћаја, дадао је положио заклетву и предузео управу над министарством.

Одеса, 19. јуна. — Овамо је стигао пароброд „Рус“, Руског Дунавског Пловидбеног Друштва. На „Русу“ су допутовали 400 индустријалаца и трговача румунских међу којима се налазе и скупштински посланици и чланови трговинског конгреса из Браила, који су решили да чине ова путовања ради развијања трговачких односа са Русијом. Румунски гости дочекани су од власти и представника општине и берзе, а у њихову част општина и берза приредили су ручак.

Повереници Трг. Гласника

Димитрије Ђ. Петровић, трг. Алексинац;

Љуба Трифуновић, трг. Александровац (крупчевачки);

Браћа Младеновић, трг. Баточина;

Браћа Пандазијевић, трг. Битољ; Стојча Стојановић, Бујановац; Антоније П. Јовановић, трг. Ваљево;

Стеван М. Бесарабић, трг. В. Градиште;

Јанаћко Костић и син трг. Врања; Милорад Прокић, трг. Варварин; Димитрије Парлић, трг. Вучитрн; Петар Богдановић, трг. Велес; Свет. В. Јоковић, трг. Голубац; Лука Ристић, трг. Гроцка;

Наско Ј. Нешић, трг. Гиљан; Божа Ђорђевић, трг. Г. Милановац;

Браћа Јовановић, трг. Жабари;

Браћа Л. Ђорђевић, трг. Жагубица;

Гаврило Бошковић, трг. Ивањица;

Браћа В. Марковић, трг. Јагодина;

Никола Костић, трг. Куршумлија; Стојан Милетић, трг. Књажеваш;

Милован С. Томић, трг. Краљево;

Петар А. Топаловић, трг. Краљево;

Браћа Тасић, трг. Куманово; Којић и Обрадовић, трг. Лазаревац;

Алимпије Смиљанић, трг. Лозница;

Милан Стојановић, трг. Лапово; Трговачко Удружење, Лесковац;

Илија Н. Ђорђевић, трг. Младеновац;

Свет. Л. Михаиловић, трг. Мионица;

Браћа Саздић, трг. Митровица-Косово;

Никола Благојевић, трг. Наталинци;

Миле Д. Попић, трг. Ниш;

Димитрије Милентијавић, трг. Нова Варош;

Јаћим Радовановић, хотелијер Нови Пазар;

Светозар Ј. Тришић, трг. Обреновац;

Браћа Фиљевић, трг. Охрид;

Михаило Ж. Девић, трг. Пожаревац;

Владимир Т. Китић, трг. Прокупље;

Димитрије Т. Стевановић, трг. Пирот;

Риста Д. Тодоровић, трг. Параћин;

Миливоје Вујчић, трг. Петровац;

Сава Стевовић, трг. Пријепоље;

Ђорђе В. Пантић, трг. Приштина;

Призренска Банка, Призрен;

Благојевић и Бабић, трг. Паланка;

Илија Ф. Атанацковић, књиговодја Рача;

Никола Ристић, трг. Рековац;

Андра Татарчевић, трг. Ресан;

Драгољуб С. Илић, трг. Свилајнац;

Сима Јовановић, извозник Сопот;

Раденко Павловић, трг. Сmederevo;

Васа Ж. Туфегџић, трг. Сараорци;

Јован С. Милићевић, трг. Соко Бања;

Васа Карамарковић, трг. Сјеница;

Крстић и Новаковић,

Хамбург, 17. јуна. — (Закључак) Си-
ров шећер мирно. Лепо време.

Берлин, 18 јуна (Трговинска агенција)
Производи

Пшеница	Мрк.	20.60	—	—
Раж		18.20	—	18.30
Овас		17.90	—	19.—
Јечам лак		14.40	—	14.70
тежак		14.80	—	15.20
Кукуруз		14.80	—	15.20
Пасуљ		25.—	—	25.55
Ораси		—	—	—
Мекиње		11.—	—	11.50
Пшеница за Јули.	М.	20.45	—	20.55
Сеп.		19.32	—	19.35
Раж	Јули	17.67	—	17.72
Сеп.		16.46	—	16.50
Овас	Јули	17.10	—	17.17
Сеп.		16.17	—	—
Кукуруз	Јули	14.10	—	—
Сеп.		13.90	—	—

Пшеница Мрк. 5·50, овас и раж Мрк. 5.—, јечам за пиво Мрк. 4.—, за хра-
ну Мрк. 1·60, кукуруз Мрк. 3.—, пасуљ
и ораси Мрк. 2.—, мекиње слободне.

Живина. — Јая

Кокошке старе комад	Мрк.	1·50	—	1.70
I врста		1·50	—	1.70
II		1·10	—	1.20
Патке комад	Мрк.	1.70	—	1.90
Гуске		—	—	—
Турке пар		—	—	—

Јая I кош (60 ком). Мрк. 3·80—3·90
II . . . . . 32·0—3·40

Франко Берлин. Царина се плаћа на
живу живину Мрк. 4.— од %
изузимајући гуске које су ослобођене
царине.

Подвоз за ситну живину стаје по
Мрк. 0·25 од комада, за гуске и турке
по Мрк. 0·50 до 0·60 од комада.

Коже

Јагњење Ia 90 кила Мрк. 200—210—
јагњење I a 70 кила Мрк. 185—190—
јагњење Ia 50 кила Мрк. 155—160—
јарење Мрк. — — — од сто ком.
Овчије — — — од сто ком.

Коже не плаћају царину. Подвоз од
Београда до Берлина стаје по Марака
650 од % килограма.

Будимпешта, 19. јуна.
филијала Српске Банке

Посао у готовој роби: Продало се
данас око 8000 мтц. пшенице са 5 пот.
скупљом ценом. Раж, зоб и кукуруз:
непромењен

Данашњи довољ и извоз овд. пијаце

	довољ	извоз
Пшеница	6412	—
Раж	206	—
Јечам	301	—
Зоб	1704	686
Кукуруз	—	22079
Брашио	—	13612
Мекиње	—	2981

Прогноза: Очекује се непромењено
време, местимице киша и олуја.

Термини:

Услед угодног времена и јефтиније
американске цене, све терминске цене
ниже тендирају при крају посла тер-
минска шеница привукла на данашњу
нижу званичну таксацију износа ше-
нице на овогодишње жетве. Склопље-
ни закључци:

Октобар шеница 1914 К 12·71-12·78
12·76-12·61— април пшен. 1915.
К 12·96-12·94-12·99-12·98— Октобар
раж 1914. К 9·24-9·26— Октобар зоб
1914 К 7·58-7·57 7·60; јули кукуруз 1914.

Администрација „Тргов. Гласника“

К 7·37-7·39-7·36-7·31; авг. кукуруз 1914.
К 7·55-7·56-7·53-7·50. Мај кукуруз 1915.
К 7·27-7·29-7·31-7.

Закључак

— у 1 сат после подне —

Пшеница за окт.	1914 г.	12.61	12.62
	апр.	12·79	12·80
Раж	окт. 1914	9·11	9·12
Зоб	окт. 1914	7·53	7·54
Кукуруз	јули 1914	7·32	7·33
	авг. 1914	7·52	7·53
	мај. 1915	7·26	7·17

Домаћа тржишта

ПРОИЗВОДИ

Смедерево, 17 јуна (Општински суд)

	од	до
	д.	п.
Пшенице		
Кукуруз у зрну	10	12 60
у клипу		
Јечма		
Овса		
Ражи		
Пасуља бела	12	14
жута		
Лука	20	60
Кромпира	20	30
Купуса		10
Грожђа свежег		
Јабука		
Крушка		
Масла топљена		
Кајмака		
Сира	90	1 40
Сланине суве		1 60
Масти		1 60
Ораха		
Меда	1	1 60
Воска		5
Лоја топљеног	1 20	1 60
Пекmez		
Шљива сувих		
Вина бела	60	1
црна	60	1
Ракије меке	60	1 20
љуте	1 50	2 50
Сена		
Кожа овчих пар		
коžних	1 20	2 40
јагњићних	1 60	2 40
јарених		
Вуне пране		4
непране		1 70
Конопље		
Јая 100 ком.	5	6
Пилића 1 пар	1 20	3
Пловака	1 20	3
Гусака	1 20	3
Курака		
Месо говеђе		1 20
овча		
свињско		1 20
Говеда ж. м.	50	60
Свиња	75	80
Слама		

На овдашњу пијацу сваког пазар-
ног дана, а то је сваког четвртка, до-
лази крупна, дебела рогата стока. Про-
даје се од 300 до 1200 дин. пар.

СТОКА

Баоград, 11. јуна, (Кланично Друштво)

Свиње . . . . . 85—86 дин.

Говеда . . . . . 50—60 дин.

У овај мах има у кланичним оборима
3.800 комада свиња.

Говеда се скоро никако не колуј и
не извозе због низих цена на аустри-
ским тржиштима.

Свиња је заклано и извезено до сад
по општој тарифи 2400 комада.

Нашим Г. Г. претплатницима.

Молимо наше претплатнике, који
још нису измирили свој дуг за
претплату, да га изволе измирити
што скорије нашим г. г. повере-
ницима.

Г. г. поверилике молимо да се
заузму око прикупљања претплате
и да нам новац пошаљу.

Г. г. претплатнике на страни
молимо да нам и они измире дуг за
претплату и да је изволе обновити
што како им се не би лист обуставио.

Господа која би желела прима-
ти наш лист нека се изволе обрати-
ти: нашим поверилицима, својој
пошти, или непосредно нама.

Администрација „Тргов. Гласника“

Берзе

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

од 20. јуна 1914 године

КУРС

ЗА СРЕБРО

ЗА ЗЛАТО

ВАЛУТЕ—НОВАЦ

ЗЛАТНИК ДИН. 20

Златник од 20 дин. највиши
Златник од 20 дин. најнижи
Златник од 20 дин. средњи
авг. сел. о. г. и. и. у.

РАЗНЕ МОНЕТЕ

Круне највиши
Круне најнижи
Круне средњи
Круне за сутра
Круне злого
Марке немачке
Фунте енглеске
Турске лире
Француске новчанице

ДЕВИЗЕ

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ

Нафте жуте најбољег квалитета.**Бензина** првог квалитета.**Зејтина** машинског, цилиндер — и ауто-зејтина, као и остале врста мазива за моторе и машинерију.

Генерално заступништво галицијских карпатских рафинерија

Индустријска Банка А. Д.

БЕОГРАД САВА

Телефон број 391

1193 4—12

ПРСКАЛИЦЕ ОРИГИНАЛНЕ ВЕРМОРЕЛ

ПРОДАЈЕ ПО ФАБРИЧНИМ ЦЕНАМА

Индустријска Банка А. Д.

БЕОГРАД САВА

Телефон 391.

1018 11—12

= Продаје се =

Једна парна вршалица од 6 коњских снага, са дрешом и осталим прибором, у врло добром стању;**Један филдинг. мотор** американски од $7\frac{1}{2}$ коњских снага, потпуно нов, још неупотребљен;**Једна стабилна машина** од 12 коњских снага, са два цилиндра, систем „Цвилигел“, у добром стању.

Услови су за купце врло повољни.

Обратити се ДУНАВСКОЈ БАНЦИ, Краља Петра улица бр. 47. Телефон бр. 147. 1139 6—6

ГЕНЕРАЛНО ЗАСТУПНИШТВО

Воханке и Комп.

преко пута гвожђарнице Ранка Гојевца на Сави, у згради Српске Банке. — Телефон 1876.

ВЕЛИКО

СТОВАРИШТЕ

ТЕХНИЧКЕ РОБЕ ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКЕ

свих врста зејтина по најнижој ценама. Кајишева у свима ширинама. Опуне и разних спона за кајишеве. Гоздених цеви црних и ферцинкованих са свима спонама за исте. Свих врста пакунга и дихтунга. Вентила и славина за воду и пару. Најразноврснијих алата и свега осталог што у ову бранжу спада.

Препродаџима у унутрашњости знатан попуст

1038 10—10

І-а Ковачког Угла

острауерског два пута пран

І-а Ливачког Кокса**І-а Нус Кокса**

Приспело је

Српској Банци

у великом количинама

Продаје на мало и на велико са **знатно спуштеним ценама**.

Телефон угљарског одељења 1876.

833 17—20

Продавцима Срећака

СРП. ДРЖ. КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

дајемо најповољније услове за продају

Марковић и Лукић, Београд

1098 10—10

СВАКОВРСНУ ХРАСТОВУ ГРАЂУ

ИМА НА ПРОДАЈУ

ОПШТА ПРИВРЕДНА БАНКА у Београду

Нарочито препоручује свој велики лаге, храстовог паркета, храстових притака, виноградског коља, сувих храстових окрајчених и некрајчених дасака разних димензија, греда и другу храстову грађу.

Грађа је сложена на бачином плацу преко пута насеља „Јасеница“ на Дувавском кеју.

1197 4—15

Свестан рад води напретку.

Ко купује тај и добија.

ИЗВЕШТАЈ

великих добитака на срећкама Класне Лутрије 45. кола продате из наше радње

Број 16805 згодитак 50.000 динара

Бр. 7450	Дин. 40.000	Бр. 10240	Дин. 2500	Бр. 4706	Дин. 1000	Бр. 15960	Дин. 1000
" 20406	35.000	" 1891	2000	" 4748	1000	" 16278	1000
" 957	15.000	" 4803	2000	" 4837	1000	" 16579	1000
" 27426	12.000	" 5157	2000	" 4883	1000	" 16840	1000
" 2167	10.000	" 5526	2000	" 4902	1000	" 18799	1000
" 11093	10.000	" 7114	2000	" 4938	1000	" 17189	1000
" 15226	10.000	" 11002	2000	" 5128	1000	" 18859	1000
" 20446	10.000	" 12931	2000	" 5590	1000	" 19786	1000
" 5557	8.000	" 14714	2000	" 5591	1000	" 20551	1000
" 4832	5.000	" 17193	2000	" 6601	1000	" 20570	1000
" 10801	5.000	" 22105	2000	" 6651	1000	" 21570	1000
" 12278	5.000	" 22578	2000	" 7170	1000	" 22435	1000
" 13314	5.000	" 25585	2000	" 7173	1000	" 22459	1000
" 15545	5.000	" 25753	2000	" 7177	1000	" 23413	1000
" 15768	5.000	" 25787	2000	" 9227	1000	" 23450	1000
" 23625	5.000	" 27102	2000	" 9250	1000	" 23667	1000
" 24107	5.000	" 28686	2000	" 9273	1000	" 23864	1000
" 6660	4.000	" 29216	2000	" 9980	1000	" 24102	1000
" 23823	3.000	" 480	1500	" 10213	1000	" 24548	1000
		" 1699	1500	" 11126	1000	" 24875	1000
		" 5000	1500	" 11130	1000	" 25271	1000
		" 10220	1500	" 12126	1000	" 25561	1000
		" 23	1000	" 12228	1000	" 26347	1000
		" 1867	1000	" 13353	1000	" 26555	1000
		" 2102	1000	" 13387	1000	" 27102	1000
		" 2439	1000	" 12518	1000	" 27401	1000
		" 3195	1000	" 13630	1000	" 28543	1000
		" 3440	1000	" 14477	1000	" 28557	1000
		" 4455	1000	" 15071	1000	" 28681	1000
		" 4491	1000	" 15958	1000	" 28828	1000
						" 29901	1000

и масу згодитака по 700, 600, 500, 300 и т. д.

Срећке нове за I класу 46-ог кола којима је **вучење 4. јула 1914. г.** готове су и могу се исте у целима, половинама, четвртинама и осминама добити — купити у нашој радњи све до дана вучења. Цена је срећкама за I класу $\frac{1}{4}$ дин. 24·, $\frac{1}{2}$ дин. 12· — $\frac{1}{4}$ дин. 6· — $\frac{1}{8}$ дин. 3· — у сребру.**Срећке Класне Лутрије**, шаљемо на све стране света, поштом о нашем трошку, а по вучењу сваке класе играчима бесплатно шаљемо званичну листу.Налози се извршују по пријему уплате одмах — исту их **европских држава** најлакше је слати пошт. упутницом а из Америке у папирним доларима препорученим писмом.**Препоручујемо** п. играчима, да не купују срећке од непознатих лица по кафанама, нити од оних продаваца, који у срећном случају са новцем трче за играчем ради поделе добитка или што већег свог ћара учењују играча при исплати.**Срећке Класне Лутрије треба стално куповати — поручивати у солидним радњама.**Наша радња бави се искључиво продајом срећака на више и мање. Све лутријске послове обавља најсолидније према правилима и наређењима Класне Лутрије. Извучене срећке, купљене у нашој радњи — **играчима исплаћујемо** пре рока без икаквог шконта — **срећне службајеве чувамо у тајности**. Новац — ради уцене и исплате не носимо никоме сваког играча који добије Премију — или други, већи добитак — известимо писмом и пошљемо му званичну листу. — Играчу стоји на расположењу новца кад хоће да подигне. Правилима Лутрије, забрањено је срећке натурали играчима стога наша радња никоме срећке не шаље док их купац не поручи.

Молимо п. играче да се за куповину срећака изврле нашој радњи обраћати.

С поштовањем **Колаковић и Здравковић**, овл. прод. срећака, Београд

1205 3—3

БАЊА — СТАНИЦА ЈУЖНЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ

Гвожђевити и блатни извори 34—50° С. фанго кур, лечење ладном водом и слободним лежањем. Купање у угљеној киселини, ваздушна и сунчана купања. Умерене цене. Проспекте шаље на захтев Управе бање.

Бањски лекар: **д-р Шукер.**

1041 4—6

≡ Индустијалци! ≡

Против скречавања у парним котловима, употребите само нови енглески провалазак

кога су досада са успехом употребили следећи:

Краљевско Српске Државне Железнице, Прво Краљ. Срп. Повл. Бродарско Друштво, Фабрика Жижица, И. Бајлони и Синови, Фабрика Трикотаже М. Јеченица и Комп., Парно Купатило Крсмановића, Индустијско Удружење Парне Пиваре, Зајечар, В. Шумахер, Вел. Плана, Анта Живановић, Рача, Алекса Бабић, Рача, Мирковић и Швабић, Паланка, Никола Ђорђевић, Младеновац, Стругара Андре Николић и Комп., Обреновац.

Може се непосредно из фабрике у Манчестру преко нас поручити а и у нашем стовар

Шпиритуса чистог и денатурисаног за гориво на веће и на мање количине увек дољно на лагеру са умереном ценом продаје Станимир И. Радовановић, Београд, Вел. Пијаци број 8. Телефон 18—92. 1230 1—10

ПЛАВИ КАМЕН
„SAXONIA“, најбољег квалитета може се добити уз најнижу цену код Агентурског и комисионарског одељења **Ресавске Банке А. Д.**, Београд, Кађорђева 69, преко пута Београдске Задруге, Телефон 2175. 1234 1—3

ФАБРИКА „БАЛКАН“ БЕОГРАД
Цетињска 22. Телефон 1222.
ИЗРАЂУЈЕ:
Касе у свим величинама.
Ормане величина за документа.
Прекалице патент Балкан.
Пресе и муљаче за цеђење вина.
Резеорваре за воду, за кување сапуна и за гас.
Комплетне Милештелове за млевење брашна, соли и кафе.
Цубанке плотне и матрице за мебљ шлосере.
Машине за млевење земље за лочаре. 1221 2—20

Меда већу количину цеђеног новог, паковано у канте 25 кгр. препоручује г. трговцима са ценом по већином. Поруџбине за унутрашњост извршује тачно.
колонијална радња
Младена М. Поповића
Палилулска Пијацица Телефон 1546. 1218 2—6

ОГЛАС
Пословним пријатељима бивше фирме **Самуела Х. Коене** јављамо, да смо исту и спавали 9. јуна о. г. да ћемо исту са свима римањима и давањима од нашом фирмом која остоји од 1900 године, продужити.

Витомир Симић и Комп.
Београд 1208 3—6

Прашка за буве
Камфора и нафтина. Запарине у корену и луткама. Нанејага у оригинал. флашама. Есенција свих врста. Сиришта најбољег оригинал-енглеског. НАЈЛЕЋТИНИЈЕ у Дрогерији „ГУСПАР“ 1113 9—20

АДВОКАТ У НИШУ Дим. Љ. ПАВЛОВИЋ бави се искључиво трговачким наплатама и парничама. Канцеларија у Нишкој Кредитној Банци, телефон бр. 79. На писма одмах одговора. 1070 11—100

ОБЈАВА
Има на продају **букових дрва** за гориво I класа цепанка од 2000 до 3000 кубних метара јесенас сечена, предаја на трстеничкој жезелничкој станици у вагон од данас па до 1 новембра ове године. Обратити се ваља потписатоме. Коста В. Ракић Јагодина — Трстеник 1050 18—20

Власник: Председник Београдске Трговачке Омладине **МАРКО ВУЛЕТИЋ**

КОМАНДИТОР

Два озбиљна кандидата за поса, који су добро верзирани у свом фаху требају командитног ортака са капиталом до дин. 60.000 за осниваче трговине у Београду.

Бранка је од најбољих, поса сигуран. Исти располажу и сопственим капиталом. Заинтересовани треба да се јаве писмом на поштанској фах бр. 283. 1213 2—

Мануфактурно - галантриској и мешов. радњи „**Темнићски Пуэр**“

Чедомира К. Крстића
VARVARIN потребна су два млађа помоћника и један ученик с добрым препорукама, ступити могу одмах или од 1. јула о. г. Понуде слати фирмама. 1198 3—3

РОЛЕТНЕ ЧЕЛИЧНЕ „ПАТЕНТ“

за врата од најбољег материјала.

Искључива продаја за Србију код

Томића и Стојадиновића гвожђарска трговина Београд — Телефон 817 711 41—50

РАДЊА
ИЛИЈЕ ЈОСИМОВИЋА у Лозници

има на стоваришту 6000 комада динамија, продаје кутију од 30 комада за 15 динара.

Коме треба нека се обрати фирмама. 1199 4—10

Коњака грчког Коњака француског у бурадима од 75 и 105 литара, у флашама од 01—1 литара.

Продаје најповољнијом ценом

колонијална радња **Борђа Гавrilovića** 866 Београд 9—10

У вароши Београду отварам колонијално-бакалску радњу под фирмом

НИКОЛА МИШКОВИЋ Фирму ћу сам потписивати и задуживати.

Ово дајем јавности на основу § 5. Трговачког Закона. Београд, 3. маја 1914.

Никола Мишковић Да је Никола Мишковић овај оглас по прочитању пред судом за свој признао, тврди првостепени трговачки суд с тим, да је такса по ТБр. 156 а у 100 дин. плаћена и прошире воништена.

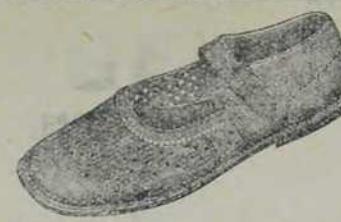
Бр. 12384
5. маја 1914. г.
Београд

(М. П.) Председник Суда
Др. Душан Суботић 1196 3—3

Агентурско-комисионарско одељење

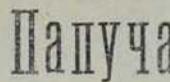
Ресавске Банке

Београд преселило се са својом радњом из Чика Јубине улице бр. 11. у Кађорђеву улицу бр. 69, преко пута Београдске Задруге. 1183 3—3

Сандаље

имам најбољег квалитета за деца и одрасле, као и

све sorte има готових
КОЖАРСКО/ПАПУЧАРСКА РАДЊА
БОРИВОЈА СТОКИЋА

1229 ТЕЛЕФОН 1099. 1—

Продаја Сењског угља

На дан 1. јула о. г. од 9 до 11 часова пре подне, одржаће се у канцеларији Економског Одељења Дирекције Српских Државних Железница (Чубрина ул. бр. 3) усмена лицитација за продају до 350 вагона ситног сењског угља III класе депонованог на станици Доња Туприја.

Услови могу се видети сваког дана у Економском Одељењу за време канцеларијско. 1228 1—3

УРАНИЈА

Препарат **Плаве Ураније** за прскање лозе против Переноспоре, трожњаког мољца, црвеног паука и других линсних болести на лози, јесте осведочено средство, које носи рекорд над плавим каменом.

Успех огарантован и одобрен са препоруком Министра Народне Привреде ПБр. 6261. од 14. априла ове године.

Јевтиње а сигурије средство него плави камен.

И ако је прскан виноград у овој години плавим каменом ипак није доцкан за „**Плаву Уранију**“, зато пробајте и уверићете се да је „Плава Уранија“ боља од плавог камена.

Бесплатна упутства и обавештења дају: заступник за Краљевину Србију (старе границе) Љуб. П. Стошић — Београд, за нове крајеве М. Прекић — Скопље, Краља Петра ул. 36. 1222 2—5

ТАЈНЕ БОЛЕСТИ

које се дају лечити и писменим путем, лечи, код оних који су спречени да лично дођу и то са сигурним и радикалним успехом завода Dr-a Kajdacsy-a, Budapest, VIII, Joseph Kögut 2/8.

бив. бол. лекар и специјалиста за све кожне, нервне и полне

болести као што су: слабост нерва, последице самонадражаја (онапије) као и оне које од њих постају, мушку слабост (импотенцију) даље: ране, отоке од сифилиса и цурење као и

све болести на женскомном органу, цурење без унапријавања, као и малокрвност и њене постиднице.

Ерлих 606 у употреби

Болесници који се писмено пријаве заводу, добију уз

припослану марку за одговор, нужне савете. — По жељи

шаљу се и лекарије са употребом. 1210 2—10

† ДУШАН Ј. ДОДИЋ

Улоге на штедњу

ПРИМА

САВСКА БАНКА, БЕОГРАД-САВА

Све улоге без отказа исплаћује. Плаћа на улоге 6% интереса годишње, по погодби и више.

Нарочито повољни услови за ситне улоге родитељима који ходе својој деци да осигурају знатан капитал или мираз. 1115 1—

ПАРНА СТРУГАРА СА МЛИНОМ

Андре Т. Николића и Комп.

ОБРЕНОВАЦ, ТЕЛЕФОН ВР. 2.

има на лагеру велики избор готове суве грађе курентних димензија.

Израђује по поруџбини тачно и на време све sorte и у свима димензијама: летве, штафле, греде и гредице, даске чамове, борове, растове и букове као и кровне конструкције.

Ценовник се шаље поштованим муштеријама на захтев бесплатно.

Цене су тако срачунате, да је свака конкуренција искључена, јер се услед знатног проширења стругаре и повећања њене снаге у преради обле грађе — рачуна на велики обрт. 1159 6—0

ДУНАВСКА БАНКА

КРАЉА Петра ул. бр. 47. — ТЕЛЕФОН 147.

Есконтује сигурне трговачке менице. **Отвара текуће рачуне** на подлогу портфелских меница и хартија од вредности.

Купује и продаје хартије од вредности, чекове и девизе.

Издаје чекове на сва већа трговачка места, као: Беч, Б. Пешта, Берлин Париз, Лондон и т. д.

Прима улоге на штедњу под најповољнијим условима за улагаче, у погледу каматне стопе и отказа. Књижицу и марку, даје Банка бесплатно.

УПРАВА

Мој мили и непрежаљени муж

† ДУШАН Ј. ДОДИЋ

трговац

умро је 21. маја ове године у пуној снази свога живота — намучен и испијен тешком болести.

Окружен породицом и пријатељима његови остаци предати су земљи 22. маја у Свилајнуцу.

Уцвељена за губитком свога добrog мужа осећам дужност, да се топло захвалим свима познаницима и пријатељима који су још за живота Душанова посетама указивали своје пријатељске пажње.

Исто тако дугујем искрену и дубоку захвалност целом грађанству, које је судељовало при погребу. Нека је топла захвалност: г. г. Чедомиру Протићу учитељу, Жики Д. Костићу пред. општине, Николи Ђуричи наставнику гимназије, који су се својом топлом речи оправстили над одром пок. Душана — у име своје и културних установа којима је пок. Душан припадао.

Нека је топла захвалност: господи свештеницима, који су из почасти учествовали при опелу.

Не мању захвалност дугујем управном одбору Ресавске Банке, чији је председник био пок. Душан на особито указаној пажњи према пок. Душану, кога су уписали поред осталог за добротвора извесних културних установа у Свилајнуцу.

Наставницима овд. гимназије који су са јацима присуствовали погребу, нека је искрена хвала; њихова пажња, особито је б